ՀՐԱՏ ՁԻԼԻՃՃԷ ՏՅ ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ

ՕՆ ՍԷՐԻՋԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ՆՈՒՄԷՐՈ 841 ՄԱՐՏ 12 ԲԷՐՇԷՄՊԷ 1870

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 23 ՄԱՐՏ 1870

ՄԷՂՍՈՐԱՑԸ

ՀԱՅԱՏԻՍ

Իշ պու Մէճմուայը Հայատիս, հէր հաքէթա ճումնա երթէսի կիւնլէրի պէցիւք Նիւսխէսի, սայիր կիւնլէր Բուլնամէսի նէշր օլունաճադ տէր։

Սէնէլիյի բէշլիք Բուլնամէսի իլէ 150 ղրշ.

Ալթը այլըղը քէզալիք . . . . 80 »

Իւչ այլըղը քէզալիք . . . . . 45 »

Մէճմուանքն Թանէսի 40 վէ Բուլնամէ 20 փրա։

Տաշբալար իչիւն պէհէր նումէրօսունա փոսթախանէ իւճլէթի ալընաճաղը խոսսէթէն պէյան օլունուր։

Իլանաթքն պէհէր սրրասը պիր տէֆալէդէ 5 ղրշ.

Իքի տէֆա իչիւն պէհէր տէֆասընա . . 2 »

Իւչ տէֆա իչիւն պէհէր տէֆասընա . . 1½ »

Իւչ տէֆասան զիյատէ օլան, վէ զայէթ ուզուն իլանաթ իչիւն այրըճա բաղարըլըր օլունուր։

Տաշբալարտան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթքն բոսթաֆէսարիֆլէրի, կէօնէրինէրին իւզէրինէ օլատուղու պու մահալատէ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ԾԱՓԻԱՅԸ ՍԱՅՅԻՐԻՅԻՆ ՄՈՒՍԹԱՖԱԼԻԳ ՂԱԶԻԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ ՄԱՐՏ 12

ՄԻԼԻՑԷ

Հասուն էֆէնտինին թիւրքճէ պաշ քէաթիպի ռիֆաթլու Շէֆքէթ էֆէնտի թէրաքիընտան վարիտ օլան մէքտուպ տուր։

Ասիթանէ 11 մարտ 1870

. . . Միւելլիֆ.

Տէօրթ սէնէտէն պէրու, Հասուն էֆէնտինին մուհարրէրաթը թիւրքիյէ պաշ քիթապէթինտէ պուլունմուշ իսէմտէ, չու էնատէ տայիրէճէ վուգու պուլան հարէքէաթ, էֆքարը աճիզանէմէ մուվաֆֆըղ օլամայաճաղընան, պու տէֆա խրոմէթ մէմուրէմտէն ինֆիսալ իթմիշ օլտուղումա պէյանընա իպթիտար դէլընը։

(Խզա) Շէֆգէթ Գուրուպալեան

Լէվանթ թայմը զազէթասընն 19 մարտ 1870 թարիխլի նիւսխէսինտէ տէրճ օլունան պիր պէնտին թէրճիւմէսի տիր։

Էրմէնի Դաթօլիյի ճէմաաթը պէյնինտէ ճերէյան իսէն մէսէլէտէ զիմէտսէլ օլան զէվաթտէն էն ածընաճադ զաթ չիւզէսիզ Բօմանընն մուրախասը պուլունան Մօնսինեօր Բլիւիմ տիւր։

Պու պիչարէյէ Բօմա հիւքիւմէթի թարաֆընտան հէվալէ օլունան մէմուրիյէթինէ տէրէճէ միւշքիլ օլտուղունու քիմսէ ինքեար իսէմէզ։

[Մումայիլէյհ հէլպէթ դապայի վահշիյէի խմանա ուսէթ իլէմէյի վէ Զինուսաչինտէ Ալեքսանդրը վաղ իլէմէյի Սթամպօլտա իսեան իսէն Խրիսթիյանլարը էսարէթէ տաքէթ իլէմէյի թէրճիհ իսէր իսի։

Վահշիլէր օլսա օլսա քէնտիսինի սաղ սաղ եազարլար իսի, հալ պու քի պուրատա քէօզտէ դավրուլմադտա տը։ Շու ֆէլաքէթ եազանիլէր արասընտա պաշընա կէլմիշ օլսա Մարտիրոսլար ս ըրասընա կէչիպ իսմի Տօմարտա զիքը օլուր իսի, անճադ պուլունտուղու հալը հաղը իդթիզասընճա թէվարիխի միլլէթտէ նէ իւնվան վէ լազատա մուսթահադ օլապիլէճէյի պիլինէմէզ։

Բօմանընն Հասունեանընն տիւպարա վէ ինֆիթիրալարընա գարը լարադ ֆը ըդամըզընն ուսուլ վէ նիզամվէ տինի բայրամալ իլէ պիր հերճուած չը գարմադ էֆքարը։ Ֆասլտէսինտէ պուլունան պիր թադըմ էրազիլտէն միւրէքքէպ օլտուղունու մէմուլ իթտիսի կիպի էլպէթ պու զավալը տա. խի պու զիւիմէ սարարադ մուզաֆֆիր օլաճաղընա էմնիյէթ հասըլ իսէրէք քիլիսէնին հէր սիլահընը պաշտան ա. յաղա դատար թագընարադ պու թա. ռաֆա տօղրու ազիմէթ էյլէտի։ Ֆագաթ նէ պագարսընն նէ աթէշէ վերէճէք Բրօթէսթան նէ ինքիզասիօն տիվանընա չէքիպ դավուրաճադ հէր. ճուսաճող պուլտու։

Վէ միլլէթին իւչ բուպունան ի. պարէթ օլուպ էրսպապը ֆագլ ու քէ. մալտէն պուլունան ոյան վէ ավամը. նըն նէքտիլ վէ եէկղէսան պիր տավա ուղուրունա իթթիֆաք էյլէմիշ օլտուղ. լարընը կէօրիւնէճէ, վէ ըհտիյաճատէն ալիմ ու հալ իմլէրինի էօնէլէրինէ գա. թըպ պիր վէճհ էլէ ճերհ ու բէտ օ. լունմայան պիր դաւանանքը իմլա. լամը չ օլտուգլարընը վէ բարա գա. տար Դաթօլիք օլուպ ֆագաթ էօթէ. տէն պէրու իսթիմալինէ տեվլէթի մէթ. պուալարը թէրաֆընտան միւսաատէ օլունան հուգուգ հադղընտա շադ պիլէ տիյնէմէսի. քլէրինի, վէ բարաս. լարընն տավսի Ա.ա.քէրեան էֆէնտինին իճրաաթ շէճիանէսի կիպի քէնտուսի. նին տավսի վիրուտինտէն ֆիւթուր կէթիրմէյէրէք վէզայիֆի ըուհանիլէ. րին իճրասընտա մուտաէմէթլէրինի միշահէտէ իսթինճէ բուսուլասընը շա. շըրար։

Հասունեանընն եալան եաղընը շթա. լիմաթլէրինէ պին լանէթ օդուտուք իսէ տէ, նէ. ճարէ քի մէմուրիյէթինի իճրայէ մէճպուր իսի։

Անճադ նէ՞ տէմէլի, նէ եարմալը նէրէտէն պաշլամալը, զավալը ա. տամ դաւանանքտա պէր իլիշիկ պուլամատղընա տէօյիւնիւր։ Ատատ. ածարանութիւնունու զոյպ իսէր։ Գուրար տիւշիւնիւր, դուրճալար պէյինինի, աղըպէթ պուլաումատէյէրէք տէօյէր անլընը։ Իշթէ ահալիյէ շու. նու տէյճէյիմ տէր։ Իստանընդ վա. հի վէ հադդսըզ տըր, չիւնքի Բօմա. նընն խսթիդլալ վէ թէհաքքիւմիւնիւ մուխիլ տիր։ Բօմա ամէլու հարէքէ. թընտան մուխթասր, վէ իթթիրազտէն սաղլամ պիր հաքիմ մութլադ օլտու. զունտան խսթէրսոյ հադդը տիյնէր խսթէրսոյ տիյնէմէզ։ Վէ պու մանա դաշլար չաթըլըպ էլլէր այազլար օյ. նանըպ սալանարադ թօնթօրադ էլ. ֆաղ իլէ սէօյլէնիլիր իսէ, ասի օլան բաբասլարընն էւրքէրէք վանքլարընա չէքիլճէքլէրի կիպի օհալտէ դէյուն սիրիւսիւ կիպի օլան ահալինին տա. խի հէմէն թէփինէրէք մանտրալարը. նա կիրէճէքլէրի աչիքեար տըր պու. յուրուր։ Ֆագաթ ֆէնա եանըլըր։ Զիւնքի դաւանանքը իմլալայան բա. բասլար հադդը տավա վէ սաֆվէթի վիճանընէրինէ խսթինատէն սէաիքլէ. րինատէն դըլ բայը այրըլմաղլար։ Պու տաբրատա պարլթ վէ թէէսիրսիզ օ. լան Նօն Բօսիմուս լաֆդը բարանընն աղզընտան Ստամպօլ ըհհալինի լի. սանընտա թէքէվվիւն իսէր, վէ հադդ. ը պիր տավա ուղուրունա դուլ. լանը լտըղընտա Մօնսինեօր Բլիւիմիւ. ռիճաթը դահուահայէ իճպար վէ պիր արալըդ աթոռունտա ֆէնա սարսա. ճադ դաստար վէսվը դուվվէթ իսէր։

Մումայիլէհին իհսան իլէտիյի իւչ կիւն միհյանին բէհսանինէ պիր դաթ տտա ացարէթ կէլէրէք, միհլը մէզ. քիւրուն ինգիլասընտան եվվել զա. զէթալէր վաէթասը իլէ նէչը ու ի. լան օլունան ճէվապը դաթիյի վէրիր. լէր։

Մօնսինեօր Բլիւիմ թէտապիրի միւթէսիլան, իլէ պու բաբասլարա Հասունեանքն հիւքիւմէթը մէքրուհէ. սինի դապուլիթաիրէմէյէճէյինի կէօ. ռիւնճէ թէեսապիրի մուէսսիրէյի թէ. արուզիէյէ ղէյամ իլէ խսթիհքամաթընա թագվիյէթ վէրիր։

Ֆագաթ շու պիչարէյիտէ էօյլէ բէք այքպլամայալըմ էկէր շու զավալը ատամ ալ ու հադդ արայան ահա. լի իլէ մոպահասայա կիրիշմէշ օլ. սա Բաբանն, եանըլմաղլըդ էսա. սը ալէյհիտէ պուլունմասը, իլէ ճինայէթ եհսապընտան ատտ օլուն. մաղմըյըր վէ Բօմա թարաֆընտան քէնտիսինէմահղա կիթմէք, վէ կէօր. մէյիպ տիյնէմէյէրէք սատէ դատա. պարտել իլմէք էմրը դաթիսի վէ. րիմիշ օլտուղունտան հիչ միւքեալ. մէյէ կիրիշէնին իմքեանը մը վար ի. խսի։

Ինթէ ղտըղը թալիմաթ իդթի. զասընճա ոյն օն պէշինտէ Ցանուն Մարիամուքիլ իսէսինտէ ասիլէրի ի. թասթէ վ ահալիյի միլլիյէթինի ին. քեար իլէ Բրօթէսթանտա սանճաղը ալթընա կրմէյէ տավէթ իտէն թօր աթըլտը, ինքինճի տէֆա օլարադ իւչ կիւն ինի հիսան վէ ինտիյէթ պու. յուրուտու։

Պէյհոտ զահմէթ ա՞ Մօնսին. եօր Բլիւ։ Հասուն էրմէնիլէրի սա. նա բէք եալըշ թարիֆ իթմիշ, պուն. լար իլք ժէշտ դալէյի թէսլիմ ի. տէր լթաղմ տէյիլլէր տիր։ Հադ. ղըմըզտա իտաէթ վէ շիտտէթի պիր դաթ տտհ արթը բրաճաղընը էյի պի. լիրիզ ֆաաթ պունուն իլէ իշնն ի. լերուլէմէ։

Իսթէրէն ասն դարթուճունադա. տար եազ ելինէ ագրպէթ սէօղլումէ դանաճագսըն։

Պու դուլլանտրըղն լիսան հիճվ վէ իսթիհզայէ մէյտան ուդումաղ տըր, պունտան Դաթօլիք մէղհէպի իսթի. ֆատէ իսէմէզ։ Պու պէօյլէ իսէ տէ Արամազդ եըլտըրըմլարընն սահիպի տիր իսթէր իսէ կիւրլէր իսթէր իսէ չագար։

Պիզ զաթէն հուղուր վէ ասայիշէ մայիլ ատէմլէրիզ վէ թամամ եէսիր օլմագլըդտա պիր դուսուրումուզ վար իսէ, օտա պուլամաղընա աճընը. ղընն սաֆտէրունլուգ տուր։

Էկէր պէզիմ իլէ միւքեալէմէ վէ մուսահասատա նիտիյէյէ մէպնէ. դիյէ թին եօգ իսէ, Բօմատան իսթիղան իյ. լէտիկինտէ հադդընտա լաղըմ կէլէն հիւրմէթ վէ բայէթատ դուսուր իթ. մէյիզ։ Վէ էկէր Էրմէնիլէրին սէլա. մէթը ճանարը իչին ութալարընտան թէվէրրուս իլէմիշ օլտուգլարը հադդ. տան վաղ կէչմէք. լաղըմ կէլէր օլտու. ղունա նէ դանտըղլարընը վէ նէ ատ դանմադ իսթէմիսիքլէրինի բաբա վէ վիւքէլտսընա աղնատապիլիրսէն իլէլ էպէտ ատանա միթէշէքքիւր պուլու. նուրուզ։

Վէ էկէրչի միւֆսիտին պիրի պէն պու հադդլարը Բօմայա սաթարմ տէ. յի իլան իլէտի իսէ տէ, պիզ հիչ պիր վազըթ պու հադդլարըն զայրլ վէ զայ օրմուշ օլտուղունու ինանմամիշ չի. սիք։

Ինթիրատսըզ խասիմէրիմիզ պի. զի տին խուսուսունտա դայտսըզ կի. պի աղնասարլար, անճադ տէստիքլէ. րի էյէր տօզրու օրմուշ օլտա նէ սէն վէ նէ տէ պիզ պու դաստար զահմէթ. լէրէ դօշմաշ իսիք։

Դաթօլիք սրֆաթընա նէ տէրէճէ բայէթ իթթիսիմիզ վէ պու սրֆաթ պիզէ դաչա օթուրտուղու թէվարիխ իլէ սաբիքեար տըր։

Պիզի բաբասլարըմըզտան ասլի այըրմայա չալըշմա չիւնքի անլէր ի. լէ մուդայէէտիզ պունլար պիզիմ հո. ճալարըմըզ, դարընտաշ ու էվլատ, ամիճէ տայը, վէ ադրասլարըմըզ տըրլար։

(Խմզա) Պիր Անթիհասունեան

Կէչէն բաղար կիւնիւ Հասուն էֆէնտի թարաֆկիրանընն ադատիթիք. լէրի մէճլիս լուդէրինէ էրթէսի կիւ. նիւ Շարդ էրմէնի Դաթօլիքլէրի միւ. թէպէրանը թարաֆընտան մադամը Սլիի հազրէթը սէտարէթբէնահիյէ պիր գըլթա արզուհալ թադիմ օլու. նուպ, պու արզուհալտէ Դալաթա

քաթրիքխանէսինին Շարգ Էրմէնի Գաթոլիկի ճէմաաթընա մերքէզը իտարէլէրի օլմագ իւզրէ թախսիս պույրուլմասը նիազը թէքքրար օլունտուգտան սօղրա, բազար կիւնքի Հասունիսթլէր մէճլիսինին վէ վէրտիքլէրի գարարլէրին միլլէթճէ վէ ճէմաաթը-մըզճա հիչ պիր հիւքմի օլմատըգը պէյան օլունմուշ իսի։

Մէսմուաթըմիզա նէզարէն, մէճլիսի մէգքիւրտէ, միլլէթին, եանի Հասուն էֆէնտի թարաֆտարլէրինին, հէր ումուրունա պագմագ իւզրէ, օն ԿԷՔԻՉ քիչի, «ասլա թէչվիզ օլունմայարագ» «նտսպ ու թայէին օլունմուշ տուր»։ Պիրտէ պիր արզուհալ իմզալանըպ կէրէք Ոսկերերան վէ կէրէք Օրթաքէյ քիլիսէսինին «Գաթոլիք մեզհէպինէ» վէ անըն բէյսի շէրիսինէ իթաաթը օլմայանլարըն թաաարրուֆլարընտան ալընըպ սահիպինէ թէսլիմ օլունմասը իսթիտա օլունմուշ տուր։

Թէչէքքիւր իտէրիզ քի չիմտի իշբէք ալա մէյտանա չըգմըշ տըր. կէրէք Շարգ Էրմէնի Գաթոլիքլէրի վէ կէրէք կէրչէքտէն սատէճ Գաթոլիք ճէմաաթը տէնիլմէյէ շայեան օլանլար, ասըլ միլլէթ պիզ իշ վէ միլլէթին օլան պիւթիւն էմլաքի պիզիմ տիր տէյօրլար։ Օրթըդ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ այիտ տիր գարար վերմէք քի մէմալիքի մահրուսէտէ Էրմէնի Գաթոլիքի միլլէթի տէնիլմէյէ շայան քիմլէր տիր։

ԷՐՄԷՆԻ ԳԱԹՈԼԻԿԼԷՐԻ

Դ—ՂԸ ԵԹԱԱԹ ԻԹՄԷԷԵՌ ԻՒՆ Էրմէնի Գաթոլիքի վարդապետլէրինէ վէրիլէն իւչ կիւն վատէ մուայէէն պիր վագթ քիսիլմէյէրէք մենսիներ Բիւմիմ թարաֆընտան ուզատըլմըշ օղու մէսմուիմիզ օլմ[illegible] շտուր։ Պու թագտիրճէ կէօրիւնիւր քի, մուխալիֆինին պաշը իւզէրինէ տիւշմէսինտէն գօրգուլմագտա օլան սիյահ պուլութ շիմտի սէսսիզճէ սաղըլմըշ տըր.

Քէզալիք իշիթտիյիմիզէ կէօրէ, այրըլմըշ օլան Էրմէնի Գաթոլիքլէրինին Պապը Ալիյէ արզ իթտիքլէրի խաթիտալար իւզէրինէ եազընտա վուգուպուլաճագ իճթիմալարընտան պիրիսինտէ թահթը միւզաքէրէյէ վազ իտճէք օլան Մէճլիսի խաս տիւնքի կիւն (բազար) ագտը ինիգատ իթմէմիշ իսէտ, մէզքիւր մէսէլէյի միւհիմ մէ բէրշէմպէ կիւնիւ թէճէմմիւ իտէճք մէճլիսի խաստա մուգարրեր օլաճաղը իհթիմալտէն տիր։

Շիմտիլէրտէ Հասուն էֆէնտի Բօմատան պիր թէլէկրաֆ քէշիտե իլէ, տիւշմէնլէրի թարաֆընտան հագդընտա իֆթիրա իտիլայինի վէ Հիւքիւմէթի Սէնիսէյէ օլան սատագաթ վէ ֆէտագարլըզընտան տօլայը տէվլէթլու ֆէխամէթլու Ալի բաշա հազրէթլէրինի թէէմին իթտիյինի պէյան իթմիշ տիր։ Պապը Ալինին վէ Էրմէնի Գաթոլիքլէրինին Է.քսէրիյէթինին պիւթիւն խալխ տօսթլարը, պու պապտէ տէվլէթլու ֆէխամէթլու Ալի բաշա հազրէթլէրինին, մէզքիւր թէէմինաթը, հագըգաթը տէյէրի իլէ նազար իթպլիճէյինէ վէ զաթը Սատարէթբէնահիլէրինին իթթիֆաղ պույուրտուգլարը հիւանի թարիգի բօլիթիգանըն վէ մէմալիքի Օսմանիյէնին մենֆաաթլարըն իգթիզասընճա սալիք օլտուգլարը թարիգտէն շաշմայաճագլարընա իւմիտ պէյան խտէյօրլար։

Հագըգաթը հալտե, էկէրչի Տէվլէթի Ալիյէ էճնէպի նուֆուզ վէ թէէսիրինի մէն իլէ, քէնտի էվինտե սահիպ օլմագ իչին ահվալը վագըատան իսթիֆատէ իթմէսէ իտի, մուխաթարալը պիր էմալ կէօսթէրէճէք իտի։ Էյմիաճին կաթուղիկոսու հազրէթլէրի, եէտի բիսկոպոս ինթիխապ պիրլէ, քէնտի թէէսիրի իլէ Սթանպօլ բաթրիյինի օնլարա սէչտիրէ պիլիր իտի, վէ Պապը Ալի քի, Քիւրսիի շէրիֆին նուֆուզու թահթընտա օլան եէտի բիսկոպոսարըն միւնթախէպի օլան Հասուն էֆէնտիյի գապուլ իթմիշ տիր, թէքմիլ այնը շարթլարը ինթիխապ օլունան պիր բիսկոպոսու նէզտի Սալթանաթը Սէնիյէեէ գապուլ մէճպուր օլուր իտի։ Պունտան դաթինազար, շունու տախի բիշ նազարա ալմալը տըր քի, Էրմէնի Գաթոլիքլէրի բաթրիյինին ուսուլի ալթիդէ իւզրէ իճրա օլունան նասպ ու ազը պիւսպիւթիւն մէսայիլի տախիլիյէտին իտի։ Պապը Ալի, —էքսէրիյէթի միլլէթ թարաֆընտան աղը մաթբուպ օլունտուղու հալտե, օլ բաթրիյի ազ իտէր. տիկէր ճանիպտէն, եէնի ինթիխապ օլունան բաթրիյին մնդամինա գուուտի էսնասընտա, Պապը Ալի իճապը հալտե, քէնտի հուլուգլարընը իճրա իտէր վէ սօղրատան ռաթրիք էճնէպիտէն օլտուղու հալտ թաստիգ իթմէզ։ Շիմտի տախ ռաթրիյին նասպը Բօմա հիւքիւմէթինէ մի պագը օլաճագ տըր, խայր. հէքիւմէթի Սէնիյէ, պու հուգուգլարընը իճրա իյլէտիյի անտէ, էօնիւնէ էնկէլլէր չըգաճագ տըր, վէ իշթէ պու սէպէպէ մէանէ տեբ ռեֆ. Պապը Ալինին մէյտանտա օլան վէ եաիսա նակէհան զուհուր իտէճէք էնկէլէրտէն խէլաս օլտուղու վէ պիր բաթրիյին ինթիխապը իշին էսկիտէն պէրու հայիդ օլտուղու հուգուգու երինէ Էրմէնի գաթոլիյի միլլէթինէ իատէս իլէ, մուխաթարալը պիր թարիգտէ չըգտըղը պիր հիւմնի թարիգի բօլիթիգա իտուկինի թէքրար իտէրիզ։ Քէզալիք տէվլէթլու ֆէխամէթլու Ալի բաշա հազրէթլէրի, կիրիատե պուլունտուղու էսնաստա, սատարէթ գայիմմագամը մարիֆէթի իլէ Հասուն էֆէնտիյէ վէրիլէն ֆէրմանը Ալիյի կէրի տրըզը հալտե, խիլաֆը թարիգ թուտտու տէնիլէմէյէճէք տիր։ Պու թագտիրճէ, հագդանիյէթ վէ հիւսնի Լարիգի բօլիթիգա Շարգ Էրմէնի Գաթոլիքլէրէ խայրը օլուպ, մէմուլ իսէրիզ քի, եագընտա Պապը Ալի մէրումանը իսթիտալարընը պիլ գասբ, Հասուն էֆէնտինին թարաֆկիրէրինէն այրըլմազա, այրը պիր միլէթ թէչքիլնէ վէ քէնտիյէ պիր բէյսի բուհանի ինթիխապընա էմր պույրուլտուղունու խապէր վերիրիզ։

Լէփնթ Հէրալտ.

Նիզամը պիր սթաթիսթիք օլմատըղընտան, Շարգտա ողուն միւատէթ իդամէթ իթմիշ ան զէվաթը ալիմ թարաֆընտան, Մէնալիքի մահրուսէի շահանէտե, խրիթայի Մըսրիյէտե, Ուլահ պուզտանտա վէ Եունանիսթանտա պուլունան մուխթէլիֆ այինլէրտե պուլունան Գաթոլիքլէրին մրդատարը նուֆուսու հագդրատա շու ատիտէքի թաֆսիլաթլար ավզ օլունմուշ տուր։

Շարգտա մուխթէլիֆ այինլէրինտե օլան Գաթոլիքէր։

Էրմէնիլէր (Ամէմիսթանատքի հայ օլմագ իչին ահվալը վագըատան իսթիֆատէ իթմէսէ իտի, մուխաթարալը պիր էմալ կէօսթէրէճէք իտի։ Էյմիաճին կաթուղիկոսու հազրէթլէրի, եէտի բիսկոպոս ինթիխապ պիրլէ, քէնտի թէէսիրի իլէ Սթանպօլ բաթրիյինի օնլարա սէչտիրէ պիլիր իտի, վէ Պապը Ալի քի, Քիւրսիի շէրիֆին նուֆուզու թահթընտա օլան եէտի բիսկոպոսարըն միւնթախէպի օլան Հասուն էֆէնտիյի գապուլ իթմիշ տիր, թէքմիլ այնը շարթլարը ինթիխապ օլունան պիր բիսկոպոսու նէզտի Սալթանաթը Սէնիյէեէ գապուլ մէճպուր օլուր իտի։ Պունտան դաթինազար, շունու տախի բիշ նազարա ալմալը տըր քի, Էրմէնի Գաթոլիքլէրի բաթրիյինին ուսուլի ալթիդէ իւզրէ իճրա օլունան նասպ ու ազը պիւսպիւթիւն մէսայիլի տախիլիյէտին իտի։ Պապը Ալի, —էքսէրիյէթի միլլէթ թարաֆընտան աղը մաթբուպ օլունտուղու հալտե, օլ բաթրիյի ազ իտէր. տիկէր ճանիպտէն, եէնի ինթիխապ օլունան բաթրիյին մնդամինա գուուտի էսնասընտա, Պապը Ալի իճապը հալտե, քէնտի հուլուգլարընը իճրա իտէր վէ սօղրատան ռաթրիք էճնէպիտէն օլտուղու հալտ թաստիգ իթմէզ։ Շիմտի տախ ռաթրիյին նասպը Բօմա հիւքիւմէթինէ մի պագը օլաճագ տըր, խայր. հէքիւմէթի Սէնիյէ, պու հուգուգլարընը իճրա իյլէտիյի անտէ, էօնիւնէ էնկէլլէր չըգաճագ տըր, վէ իշթէ պու սէպէպէ մէանէ տեբ ռեֆ. Պապը Ալինին մէյտանտա օլան վէ եաիսա նակէհան զուհուր իտէճէք էնկէլէրտէն խէլաս օլտուղու վէ պիր բաթրիյին ինթիխապը իշին էսկիտէն պէրու հայիդ օլտուղու հուգուգու երինէ Էրմէնի գաթոլիյի միլլէթինէ իատէս իլէ, մուխաթարալը պիր թարիգտէ չըգտըղը պիր հիւմնի թարիգի բօլիթիգա իտուկինի թէքրար իտէրիզ։ Քէզալիք տէվլէթլու ֆէխամէթլու Ալի բաշա հազրէթլէրի, կիրիատե պուլունտուղու էսնաստա, սատարէթ գայիմմագամը մարիֆէթի իլէ Հասուն էֆէնտիյէ վէրիլէն ֆէրմանը Ալիյի կէրի տրըզը հալտե, խիլաֆը թարիգ թուտտու տէնիլէմէյէճէք տիր։ Պու թագտիրճէ, հագդանիյէթ վէ հիւսնի Լարիգի բօլիթիգա Շարգ Էրմէնի Գաթոլիքլէրէ խայրը օլուպ, մէմուլ իսէրիզ քի, եագընտա Պապը Ալի մէրումանը իսթիտալարընը պիլ գասբ, Հասուն էֆէնտինին թարաֆկիրէրինէն այրըլմազա, այրը պիր միլէթ թէչքիլնէ վէ քէնտիյէ պիր բէյսի բուհանի ինթիխապընա էմր պույրուլտուղունու խապէր վերիրիզ։

Լէփնթ Հէրալտ.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՃԷ

Տիվանը մուհասէպաթը մալիյէ ազալըղը, բիւթպէի ուլա սընրքը սանիսի իլէ մէճլիսի մէզքիւր պաշ քեաթիպի սապըդ սատատէթլու Էսատ էֆէնտիյէ,

Տիվանը մուհաքէմաթը մալիյէ ազալըղը, ալիվանը մուհասէպաթը մալիյէ ազասընտան իզզէթլու Էմին էֆէնտիյէ,

Տիվանը մուհասէպաթ մալիյէ պաշ քեաթիպի, բիւթպէի սանիյէ սընրքը էվվել միւթէմայիզի իլէ, տիվանը մեզքիւր մազպաթա օտասը միւմէյեիզի էվվելի սապըդ իզզէթլու Մաղհար պէյ էֆէնտիյէ,

Մէքթուպի խարիճիյէ սընրքը էվվելի խիւլաֆասընտան իզզէթլու Մուսթաֆա պէյէ, բիւթպէի սանիյէ սընրքը սանիսի, թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

— Ճիտտէ գայիմմագամը սատէթլու Նուրի բաշա հազրէթլէրինէ, Բում էլի պէյլէր պէյլիյի թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

— Սէքսէն եէտի սէնէսի Սիւրբէի հիւմայուն էմանէթի վէ Միր էլ հաճ գայիմմագըմըզը, Խիւտավէնտիկեար սանճաղը միւթասարրըֆը էսպաղ Թահիր բաշա հազրէթլէրինէ իհալէ օլունմագ իւզրէ, իրատէի սէնիյէ շէրէֆ սուտուր իթմիշ տիր։

—Շարգ Գաթոլիքլէրինի, Բօմանընպու կիւնէրտէ ֆէվքէլատէ թաղէիդ իթմէսինտէն տօլայը, Արապսթանատա պուլունան Սիրեանի վէ Քիլսանի վէ Բում Գաթոլիյի վէ Մարոնի միլլէթլէրի Շարգ Էրմէնի Գաթոլիքլէրինտէն իպրէթ ալարագ, բէյ տէր բէյ Բօմայա մէքթուպլար իրսալ իթմէքտէ օլտուգլարը կիպի, վէքիլէրինին վէրդայէլէրի զըմնընտա, Սալթանաթը սէնիյէ ճանիպի Ալիսինէ տախի թագտիմ իչին մահզարլար հազըրլամագտա պուլունտուգլարը մէսմուաթտան տը։

(Թէրագգի)

— Հալէպ բուսումաթ նազրը սատէթու Մէհէմմէտ Ռիֆաթ էֆէնտինին համիյէթ վէ տիրայէթի նատիրէսի իլէ, պիլճիմլէ Հալէպ ահալիսինին հիւանի թէվճճիհինի, իւզէրինէ տավէթ իյլէմիշ տիր։

Միւշարիլէյհ պէշ այտան պէրու մէմլէքէթիմիզէ վասլ օլալըտան պէրու, տէվլէթին վարիտաթընը արթըրմագտա, վէ լեյլ ու նիհար մէմուրիյէթինէ տէվամ վէ պէզլի վիճիտ իյլէտիյի մէտհէ շայան օլտուղունու մահալլինտէն թարաֆըմզա պիլտիրիլմիշ տիր։

— Ամասիատա մուգիմ թիւճճարը միւթէպէրանատան վէ Բում միլլէթինտէն թօգատը Սապօնճու զատէ ռիֆաթլու Բէթրաքի էֆէնտիյէ ռիւթպէի սալիսե թէվճիհ վէ իհսան պույրուլմուշ տուր։

— Կէչէն բազար կիւնիւ Սաատէթլու Նուպար բաշա հազրէթլէրի, խաս քէոյիւն Շահնազար—Նուպար վարժարանընը պիթթէչրիֆ, մէքթէպի մէզքիւր շակիրտանը թարաֆընտան պիր դաշնութգ իրատ օլունմուշ տուր։

Միւշարիլէյհ հազրէթլէրի, ֆէրտասը բազար իրթէսի կիւնիւ Գում գարու բաթրիգխանէսինէ կիտիպ, խրիմեան Սրբազան հազրէթլէրինէ պիր վիղ իթա վերմիշ տիր։

—Մուգատտէմէրի վանտա վէ ճիվար մահէլլէրինտէ Էրմէնի մանատթը վէ քիլիսէլէրինի սօյմուշ օլուպ, պատէհու հիւքիւմէթ մահէլլէյինէն էլինէ տիւշմիշ վէ Էրզուրում վալիսի մարիֆէթիյլէ ԸՍթանպօլա կէօնտէրիլմիշ օլան օթուզ նէֆէր քիւրտ մահպուսլար ասն տէֆա կէլէն Թրապիզոն վաքօրու իլէ կէլմիշ վէ բազար իրթէսի կիւնիւ Պապը զապթի յէտե մահպէսե իլգա իսիմիշլէր տիր։

— Շամտան կէլէն խապէրլէրե կէօրէ, էլհալէթու հազիհի Հօրան վէ Լիճատտա ասայիշլի հալ հիւքմ իթմէքտէ օլուպ, Ցիւրզի գապիտէլէրին բուէսալը, Սիւրիա վալիսի բաշա հազրէթլէրի իլէ պէրապէր կէչէնէրտե Շամտա միւլադաթ վէ միւսահապէթ իյլէմիշլէր տիր։

— Լօնտրատա թապ ու նէշր օլունան «Էնթէրնասիօնալ» նամ զազէթատա օգունտուղունա կէօրէ, ինկիլթէրա գապինէթօսու կիպի, Ֆրանսանընն խարիճի յի՝ վէքիլի Մ. Տարիուտասի, Շարգընն իւզէրինէ մալիսմաթը թամամէսի պուլունան էսկի էհլի տիբլօմաթ վէ գօնսօլօսլարատան միւրէքքէպ պիր մէճլիսի մախսուս թէշքիլ իլէ, Մըսրատա վէ Շարգընն իսկէլէլէրինտէ թանզիմի մէհաքիմ խուսուսունուն միւտադգընտե թէտգիգինի մէճլիսի մէզքիւրէ հավալէ իյլէմիշ տիր։ Ֆրանսա իմբէրաթօրու հազրէթլէրի, պու մատտէ հագդընտա, Սիւէ յիշ գանալը տիրէքթօրու Մ. Տը Լէսէբս իլէ ուզուն ուզատըյա գօնուշմուշ տուր։ Տիրէքթօրու միւմայիլէյհին պու մատտէտե օլան իսթիատ վէ գապիտիյէթի ճիհէթի իլէ,

Մ. Տարիւ, միւնթէխապ աղալարքն իչի-նէ միւմայիլէյհի տախի տախիլ իթմիշ վէ գօնսօլօսալար մահքէմէլէրի մէսէլէ-սի հադգընտա միւքէմմէլ պիր բաբօր-թօ թէրթիպ էյլէմէսինի Մ. տը Լէ-սէքսէ էմր ու իհալէ էյլէմիշ տիր։

—Միւճթէմէյի Ամերիգանըն մէպու-սանը միլլէթ մէճլիսի, ումուրու միլ-քիյէեի ադճէ ելէ իտարէ իթմէլի տէ-յի իսքեաթ օլան աղալարընտան չօ-զունու աղալ ըգտան թարտ իթմիշ տիր։

— Բէչթատան եազըլտըգընա նէ-զարէն միւճէրրէտ պէլէտիյէ նիքեահը իճրա օլունմասը իչիւն թէրթիպ օլու-նան գանուն Աւսթրիա իմբէրաթօրու թարաֆընտան թասդիգ օլունմուշ վէ գանունու մէզքիւր մէվգբի իճրա-յա գօնուլտուղու հալտէ, Խրիսթիյան իլէ Եէհուտի պէյնինտէ նիքեահ օլուն-մասընա Մահարիսթանտա բուխսաթ վերիլէճէք տիր.

— Սպանիանըն Լօթուզտան գիյա-տէ սանճագլար վալիլէրի պիրի պիր-լէրինին եէրինէ Հէօնտէրիլիպ տէյի-շիլմիշ տիր։

Ճէնէրալ Բրիմ միլլէթ մէճլիսինէ. ամիրալ Թօբէթտէն պաշգա, պիւ-թիւն մինիսթրօլար Մօնքանսիէ տիւ-գասընըն ինթիխապընա գարշը օլտու-զունու պէյան իթմիշ տիր։

— Լինթէրնասիօնալ զաղէթասընըն գավլինճէ, Բրէնս Նաբօլէօնուն Մը-սրա վուգու պուլաճագ եօլճուլուղու գաթիէն կէրի պրագըլմըշ տըր։ Բրէն-սի միւմայիլէյհին պու սրա օլուն տի-յարը ախէրէ Կիթմէմէսինի Իմբէրաթօր Նաբօլէօն իսթէմիշ իմիշ։ Քէզալիք թէվաթուր պուլտուղունա կէօրէ, Իմ-բէրաթօր, Բրէնսի միւմայիլէյհէ Ֆը-րանսատա վէ եախօտ ճէզայիրտէ պիր եիւքսէք մէմուրիյէթ վերմիշ իսէտ, միւմայիլէյհ չիմտիքի հալ էյլէ իշ-լէրէ կիրմէք իսթէմէյիպ, բէտտա էյլէ-տիյի եինէ զաղէթայի մէզքիւրուն բի-վայէթի տիր։

— Պու կիւնէրտէ զուհուր իտէն ֆուրթունալը հավատա տէնիզատ խա-սարաթըն վուգուի իհթիհալտէն օլ-տուղու կիպի, բազար իրթէսի սապա-հըսը Պօղազ իչինտէն ինէն միւշթերի-լէր իւքի իւչ ուֆագ կէմիլէրին իշլէ-բինտէ հիչ պիր թայիֆա պուլունմա-տըղը հալտէ կէօրիւլմիւշ տիր։ Պէ-շ իւքթաշտա Հասան բաշա մահէլլէսին-տէ պիր իանէ եըգըլմըշ տըր։ Քէզա-լիք Պօղազ իչինէ կիրտիյի սըրատա պիր վաբօր ղարդ օլտուղու սէօյլէնիյօր ի-սէտտէ, թաֆսիլաթը հէնուզ մալիւմ օլմամըշ տըր։ Պիր չօգ գումբանեա-լարտան վաբօրլարը պիր գաչ կիւն ա-զիմէթլէրինի թէէթիր էյլէմիշլէր տիր։

— Լա Թիւրքիտէ օգունտուղունա կէօրէ, Պօղազ իչինտէ տուրան ֆէնէրլի գարաղոլ կէմիլէրի բուղիեարընը չնտատ-թինտէն 15 միլ ուզագըղա սիւրիւլ միւշ օլտուղունտան, եինէ եէրինէ կէ-թիրիպ օրատա եէրլէշտիրմէք ի ուրէ թէտապէրի լաղըմէ յէ թէչէպպիւս օ-լունմուշ տուր։

— Կաղէթ Մէտիգալ նամ դաղէ-թատա շու վէճհ իլէ օգունմուշ տուր։

Կէօրիւնիւր քի իսթանպօլ տախի մէտէնիյէթէ տայիրէսինէ տախիլ օլ-մագտա տըր, չիւնքի օրատա տախի տիշ աղրըսը չէքիլմէքտէ տիր։ Ի-շիմթիկիմիզէ նէզարէն, էն միթէ-պէր սանաթտաշլարըմըզտան պուլու-նան տօդթօր Տօրինեի, իսթանպօլ-տա մէքթէպի Սուլթանիտէ մէմուրի-յէթէ կիրմիշ օլուպ մէզքիւր շէհիր-տէ տիշ սանաթընա մախսուս պիր մէքթէպ քիւշատ իտէճէք իմիշ։

Տօղրուսունու սէօյլէմէք իչին մեր-գում տօդթօրտան տահա գիյատէ մահիր պիրիսի ճէլլ օլունամազ իտի, չիւնքի, տիշհիլիք սանաթընտա մեր-գում թապիպտէն մահիր պիր թա-պիպ թանըմայըզ։

— Մէմօրիալ Տիրլօմաթիդ զաղէ-թասընտա եազըլըզընա կէօրէ, Բա-բիսատ Սալթանաթը սէնիյէ սէֆիրի տեվլէթլու ճէմիլ բաշա հաղրէթլերի Ֆրանսա խարիճիյէ վէքիլի գօնթ Տա-բիւ իլէ մեշվերէթատ պուլունտուղու էսնատէ. Պապը Ալի իլէ Դարատաղ հիւքիւմէթի մէյանընտա վագը օլան միւնազարանըն տիւէլի զամինէ-նին թայէին իթտիքլերի գօնսօլօսալար իլէ պէրապէր թէտգըգ ու թէսվի-յէսի իչիւն Օսմանլը մէմուրինէ վէ-բիլէն թալիմաթլարը վէ պու թէտպիր իլէ եազընտա միւնազարայի մէզքիւ-րէյէ հիւսնիւ խիթամ վերիլէճէյինի վէքիլի միւմայիլէյհէ թէպլիղ էյլէ-միշ տիր։

Ֆրանսա խարիճիյէ նազիրը, Մ. Տարիւնիւն Բօմատա պուլունան պիր Ֆրանսըզ բիսդ ոպոսունա կէօնտէրտի-յի աթիտէքի իւքի մէքթուպլարը Ֆը-րանսըզճա օլարագ, Լիւրոբա զաղէթա-լարընտա կէօրիւլմիշ տիր։

Բարիս 18 յունվար.

Վուգու պուլան հալաթտէն պա-զըլարընը, քէմալը թէէսսիֆ իլէ կէօրտիւմ իսէ տէ, եինէ Բօմա հիւ-քիւմէթի թէրաֆընտան բէք պէօյիւք թէտպիրսիզլիքլէր օլաճագընը վէ Բօմա-տա բաբանըն եանը լմազլըգ մատ-տէսի իլան օլունտուղու կիւն, պիզիմ ասքէրին կէրու չէքիլմէյէ մէճպուր օլաճագընը աղնայաճագ գատար ի-նատը ատամլար պուլունտուղունու զանն իթմէմ, վէլէվ պիզ ասքէրիմիզի օրատա պրագմագ իսթէսէք պիլէ, ե-լիմիզտէն կէլմէզ, չիւնքի Ֆրանսատա խալգըն էֆքեարը օլ տերէճէտէ գա-ըրըգ ըգտըր քի, պիզ արթըգ օնա գարշը կէլէմէյիզ, պանա գալը իսէ, բաբա պունու պիլիր, կէօրիւր վէ ի-նանըր, վէ մէմուլ իտէրիմ քի, Ֆը-րանսանըն էն մէշհուր բիսդ ոպոսլարը-նըն պու պապտէ վերէճէյի նասիհա-թը տիյներ։

(Խմզա) Տարիւ.

Փարիս 5 փետրուար.

Վերսիյինիզ մալիւմաթտան տօլա-յը սիզէ թէշէքքիւր իտէրիմ, գօր-գարըմ քի մէճլիսի բուհանիտէ էք-սերիյէթ աղասը չօգլուղունա իսթի-նատ իտէրէք, քէնտի մագսէտինէ հէր հալտէ վասլ օլմագ սէվտասընա տիւշէճէք տիր, զիրա մէգհէպճէ խըրսը բօլիթիգաճա օլան էխտասընտան տահա գիյատէ կիւճլիւքլէ դուլլանըլա-պիլիր, տօղրուսու պու էքսերի-յէթէ գարշը տուրան պիր գաչ փիս-գոպոսլարը իթթիխազ իթտիքլերի ճէսարէթլի մէսլէքտէն քէնտիլէրինի թէպրիք իլէ պէրապէր, պունլարը-նալի մուվաֆֆագիյէթ օլմալարընա հագիգէթէն արզու իտէրիմ, տեվլէ-թիմին թալիմաթընը պիր գաչ տէֆա Մ. Պանվ իլէ կէնտերտիմ, վէ անըն վասէթասը իլէ հագիգէթը հալի գար-տինալ Ընթօնէլլիյէ պիլտիրտիմ, շու-բասը աչիքեար տըր քի, իթալիալը վէ Սպանեալը բիսդոպոս վէ միսիօ-նարլարը ասլա չիմտիքի ասրըմըզա եազըշմաղ եօլլարը իլէ, եինէ Բօմա մէսէլէսի հիյէթը ալիյէսինճէ մէյ-տանա չըգապիլիր, վէ ասքէրիմի-զին Բօմատա տուրմասը վէ Բօմանըն միլլէթզիմիմ պուլունան մէսալիհի մալիյէսինին թէսվիյէսի, վէ Բրօբա-կանտանըն ասլա գայտ իմմէտիյի մուահէտաթը բուհանիյէնին եանի Ֆրանսայը Բօմայա բապթ իտէն պաղըն իպղասընա զայրի միւմքին օլուր։

Իշթէ պուրալարընը Դարտինալը մումայիլէյհէ իսթիմվէ պուն-լարը իսթարան կէրի տուրմայաճագ իսէմ տէ, բէքտ իսթարթըմա բա-յէթ օլունաճաղը հագդընտա էմնի-յէթիմ եօգ տուր, պունլար ասլա տիւշիւնմէյէրէք, շիմտիքի մէյիլ-լէրինէ խըզմէթ իտէյօրլար, պէօյլէ օլտուղու էքսէրիյէթէ մուխալիֆ պու-լունան վէխդ ոպոսլար շիմտիլիք վա-գըթ գաղանմայա ուղրաշմալը տըր-լար։

Պիր աղ վագըթտան պէրու, եի-նէ պաշ կէօսթէրմիշ օլան էհլը իսթի-լալ, պէղի պիր աղ թէլաշա պըրագ-մագտա տըր, պունլար եազընտա իշէ գալգըշաճագ կիպի կէօրիւնիւ-յօր, լաքին Բօմատա շիմտիյէ գա-տար սիւրէն հալի պօղմաղ իլէ, եէնի-տէն Սիլապիւսլեր չըգարարագ, մեր-գում էհլի իսթիլալէ սիլահ վերմէք տիմէք օլաճաղընը աղնամամագ քեա-ըը ագըլ տէյիլ տիր, պանա գալըը իսէ, էհլի ֆէսատը գալգըշաճաղը թէշէպպիւսաթը պիր շէյէ եարամա-յաճաղը էֆքեարընտա, ամմա պուն-լար էֆքեարը ամմէնին նէ հալտէ պուլունտուղունա տէլալէթ իտէր վէ Բօմա հիւքիւմէթի պուրասընը էյիճէ միւթալաա իթմէլի տիր։

(Խմզա) Տարիւ.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹՐ ԹԷԼԷԳՐԱՖԻՑԷ

Փարիս 23 մարտ.

Ռումումի մէճլիս միւզաքէրաթընա տախիլ օլմագ իւզրէ, Ֆրանսա թա-բաֆընտան կէօնտէրիլէճէք էլչի Բօ-մա վիւքէլասընտան գապուլ օլուն-մամը շ տըր։

Փարիս 24 մարտ.

Ֆրանսանըն գապինէթօ (վիւքէ-լա) մէճլիսի կէրէք մէսայիլի տախի-լիյէ վէ կէրէք ումումի բուհանի մէճ-լիսի մէսէլէսի իւզէրինէ քեաֆֆէ-թէն հէմէֆքեար տըր։

Բրուսիա հիւքիւմէթի, Ֆրանսա-նըն ումումի մէճլիսէ տայիր օլան էֆ-քեարլարընա քեամիլէն միւլհագ տըր։ Կէօրիւնիւշէ նէզարէն, Բաբա հաղ-ըթլերի ումումի մէճլիսէ վէքիլ կէօն-տէրէճէք օլան տէվլէթլերտէն եալը-նըզ պիրիսինին վէքիլինի գապուլէ գա-բար վերմիշ տիր։

Բօմատա Ֆրանսա սէֆիրի Մ. տը Պանվիլ պու կիւն եէթիշտի։

Մարէշալ Մագ—Մահոնուն ճէ-զայիր վալիլիյինտէն գաթիէն իսթի-ֆա էյլէտիյի դավիէն սէօյլէնիյօր։

Նիզամնամէյէ տախիլ օլան թա-տիլաթ վէ իսլահաթա տայիր իմբէ-բաթօր Նաբօլէօնուն պիր էմրի եա-ըընքի կիւն օգունաճագ տըր տէյի պէյն էլ նաս սէօյլէնմէքտէ տիր։

1870 սէնէսի օրտուսունուն 90 պին նէֆէրաթը ասքէրիյէտէն իպա-ռէթ օլմասընը միւպէյեին լայիհա մէ-պուռանը միլլէթ մէճլիսինտէ թահ-թը միւզաքէրէյէ դօնուլմուշ տուր։

Մատրիտ 24 մարտ.

Գավիէն սէօյլէնտիյինէ կէօրէ, ա-միրալ Թօբէթ մէմուրիյէթինտէն ի-թիֆա իթմիշ տիր։ Մարէշալ Սէրրա-նօնուն տախի մէմուրիյէթինտէն չէ-քիլմէսի իհթիմալտէն տիր։

Թուր 24 մարտ.

Բրէնս Բիէր Պօնապարթըն մուհա-քէմէսինէ պաշլանմըշ տըր։

Վիէննա 24 մարտ.

Աւսթրիանըն տախիլիյէ վէքիլի Մ. Կիսքրա մէմուրիյէթինտէն իսթի-ֆա իթմիշ տիր։

Փարիս 22 մարտ.

Իքի միլլէթ գամարալարը մա-պէյինինտէ ճէրէյան իտէն դուվվէի գանունիյէյէ հէմէֆքեար օլան վէ միլ-լէթ վէքիլլերինէ այիտ օլան սէլահի-յէթի գանունիյէնին ճիւղի միլլէթ թէր.ք իտէն պիր նիզամնամէ թեր-թիպի իչին վիւքէլա մէճլիսի իմբէ-բաթօր Նաբօլէօն թարաֆընտան տա-վէթ օլունմուշ տուր։

Մատրիտ 22 մարտ.

Ամիրալ Թօբէթ մէմուրիյէթինտէն իսթիֆա իթմիշ տիր. Մ. Պէլանժէ պահրիյէ վէքիլի նասպ ու թայէին օլմուշ տուր։

ՑԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մխիթարեան վարժարանին ի Քաղ-կեդոն, հաստատեալ հրամանագրով տեսչութեան հասարակաց ուսմանց Օսմանեան պետութեան որ ի 14 յուն-վարի 1870։

Վենետկոյ Մխիթարեան միաբա-նութեան դիշերօթիկ վարժարանը որ ի Քաղկեդոն (Քատը քէյ) պիտի սկսի մարտի ամսոյս 23 ին երկուշաբ-թի օրը, որոշուած աշակերտները կը հրաւիրուին։ Նոյն օրը գալ մտնալ վարժարանը։

Վարժարանիս ընդարձակ ցայտա-բարութիւնը թէպէտ քիչ ժամանա-կէն ապագրութեամբ պիտի հրատա-րակի, բայց աղդայնոց իրաւացի փա-փաքը լեցընելու դիտմամբ կը փու-թանք առ ժամս այս համառօտ ցայ-տարարութիւնը հրատարակելու։

Ա. յս վարժարանին նպատակն է՝ աշակերտաց սրտին մէջ՝ պարզ ոճով մը տպաւորել պատկառանք եւ սէր առ Ս. Կրօնն զարդարել անոնց սիրտը գիտութիւններով, այլ եւ այլ լե-զուներով եւ գեղարուեստներով. եւ ասոնց ամենուն ալ դիտմունքը պի-տի ըլլայ՝ Աստուծոյ փառքը աւել-ցընել, ազգային ընտանեաց երջան-կութիւնը ապահովցընել, եւ Օսման-եան պետութեան՝ օգտակար հպա-տակներ պատրաստել.

Վարժարանին մէջ ըլլալու ուս-մանց ընթացքը այս է.

Կաթողիկէ Հռովմէական ուղղա-փառ կրօնք. Եկեղեցական պատմու-թիւն, եւ բարոյականի կարեւոր ըս-կզբունք.

Հայերէն, Ցաճկերէն, Գաղղիե-րէն, Յունարէն, Անգղիերէն լեզու-ները.

Քերականութիւն, ճարտասանու-թիւն, մատենագրութիւն, բանաս-տեղծութիւն.

Աշխարհագրութիւն բնական, քա-ղաքական եւ ուսումնական.

Պատմութիւն որբաղան, ազգային Օսմանեան, եւ ընդհանուր հին եւ նոր ազգաց.

Ժամանակագրութիւն.

Զատաբերական ուսմունք, թը-ւաբանութիւն, գրահաշիւ, երկրա-չափութիւն.

Բնական պատմութիւն, բնալու-ծութիւն, եւ բնախօսութիւն.

Իմաստասիրութիւն.

Պարզատումար եւ կրկնատումար վաճառականութեան.

Գեղագրութիւն Հայերէն, Ցաճ-կերէն եւ Եւրոպական.

Նկար. Գծանկարութիւն, գծագ-րութիւն ճարտարապետական եւն.

Երաժշտութիւն ձայնական եւ գոր-ծիւոր. Դաշնակ (բիանոյ) Չուլմակ-

ԿԻՐԱԿՈՍ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹԵՐԹԱՐԱՆ ԱՄՍԱԿԱՆ ԹՎԱՅ 12 ԲԻՐԼՅԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Մարդասիրական Ընկերություն Հայ Մարդասիրական Ընկերություն Հայ Մարդասիրական Ընկերություն

Ամսական 1 դրամ. Եր. Ամսական 12 դրամ. Եր. Ամսական 51-3

Ամսական 12 դրամ. Եր. Ամսական 51-10

Ամսական Ամսական Ամսական

Ամսական Ամսական Ամսական

Ամսական Ամսական Ամսական